

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Nc/4/2020
Identifikačné číslo spisu:	1118216778
Dátum vydania rozhodnutia:	18.08.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:1118216778.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu A.. N. K., bývajúceho v C., E. XX, zastúpeného JUDr. Zuzanou Regulí, advokátkou so sídlom v Bratislave, Jašíkova 2, proti žalovanému Z.. G. Mikurčíkovi, Z., bývajúceho v C., T. XXXX/XX, zastúpenému Mgr. Alicou Mendlovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Riečna 2, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 21C/55/2018, o návrhu žalovaného na vylúčenie sudcov Krajského súdu v Bratislave z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na tomto súde pod sp. zn. 2NcC/3/2020, takto

rozhodol:

Sudkyne Krajského súdu v Bratislave JUDr. Michaela Králová, JUDr. Ivana Jahnová a JUDr. Nadežda Wallnerová n i e s ú v y l ú č e n é z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na tomto súde pod sp. zn. 2NcC/3/2020.

Odôvodnenie

1. V konaní vedenom Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 21C/55/2018 žalovaný podaním z 29. januára 2020 uplatnil námietku zaujatosti voči vec prejednávajúcej zákonnej sudkyňi Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“), celému okresnému súdu, ako aj Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“). Žalovaný žiadal o prikázanie tohto sporu inému okresnému súdu mimo obvodu krajského súdu. Vo vzťahu k sudcom krajského súdu v podstatnom namietal (i) skorpumpovanosť niektorých z nich vyplývajúcu z už všeobecne známej a orgánmi činnými v trestnom konaní zaistenej komunikácie Z. E. prostredníctvom Threemy, ako aj (ii) viaceré rozhodnutia krajského súdu, ktoré vyzneli v jeho neprospech. V tejto súvislosti označil senáty krajského súdu 1Cob, 3Cob a 4Cob, konkrétne JUDr. Andreu Haitovú, Mgr. Štefana Zelenáka, JUDr. Máriu Ondrišovú a JUDr. Tatianu Pastierikovú.

2. O tom, či je z prejednávania a rozhodovania sporu vylúčená JUDr. Silvia Rovňánková, sudkyňa okresného súdu, ktorej bol spor pridelený na prejednanie v zmysle rozvrhu práce tohto súdu, má podľa § 54 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) rozhodnúť nadriadený krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 2NcC/3/2020. Vzhľadom na to, že žalovaný vzniesol námietku zaujatosti aj voči sudcom tohto krajského súdu, je potrebné, aby najskôr Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len

„najvyšší soud“) ako súd, ktorý je nadriadený krajskému súdu, posúdil, či sú vylúčení sudcovia tohto krajského súdu.

3. Najvyšší súd posudzoval opodstatnenosť vznesenej námietky zaujatosti sudcov krajského súdu len vo vzťahu k tým jeho sudcom, ktorí majú ako zákonní sudcovia rozhodnúť, či je vylúčená zákonná sudkyňa okresného súdu, ktorá má prejednať a rozhodnúť spor. V prípade, ak by najvyšší súd dospel k záveru, že zákonné sudkyne krajského súdu majú byť vylúčené, až potom by skúmal (aj) namietanú zaujatosť ostatných sudcov krajského súdu; k takémuto záveru však nedospel.

4. Zákonným sudcom je sudca (samosudca alebo člen senátu) miestne, vecne a funkčne príslušného súdu, ktorý má konať podľa rozvrhu práce prijatého v súlade so zákonom (pozri napr. I. ÚS 8/94, II. ÚS 15/96, II. ÚS 43/97, II. ÚS 47/99, III. ÚS 31/01).

5. Podľa rozvrhu práce krajského súdu na rok 2020 má o tom, či je z prejednávania a rozhodovania sporu vylúčená JUDr. Silvia Rovňánková, rozhodnúť senát tohto súdu zložený z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členiek senátu JUDr. Ivany Jahnovej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej. Títo sudcovia vo vyjadrení k námietke zaujatosti (9. marca 2020, 10. marca 2020 a 11. marca 2020) uviedli, že žalobcu osobne nepoznajú, nemajú k nemu žiaden vzťah a dôvody uvedené v námietke považujú za absurdné, resp. nepodložené.

6. Najvyšší súd ako súd nadriadený krajskému súdu (§ 54 ods. 2 CSP) posudzoval opodstatnenosť tvrdenej možnosti vzniku pochybnosti o zaujatosti sudcov krajského súdu z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí. Vychádzal pritom z § 49 ods. 1 CSP, podľa ktorého sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti. Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednávaniu vecí, k nezaujatému prístupu k stranám alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania.

7. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu, a to: 1/ k veci, v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia vo veci, 2/ k stranám, ktorý vzťah by bol založený na príbuzenskom, rýdzo osobnom (pozitívnom, či negatívnom) pomere k nim, 3/ k zástupcom strán alebo osobám zúčastneným na konaní, ktorý vzťah by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod bodom 6.

8. Citované zákonné ustanovenie predpokladá taký vzťah vlastného záujmu sudcu na prejednávanej veci alebo taký jeho osobný vzťah k stranám, k ich zástupcom, alebo osobám zúčastneným na konaní, ktorý by pri všetkej možnej snahe o správnosť rozhodnutia ovplyvnil pohľad na vec a v konečnom dôsledku by mohol viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia.

9. Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania vecí buď na základe námietky zaujatosti uplatnenej z dôvodov uvedených v § 49 CSP stranou (§ 52 CSP) alebo na základe oznámenia samotného sudcu (§ 50 CSP). V danej veci námietku zaujatosti uplatnila strana - žalovaný.

10. Podľa čl. 48 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústava“) nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.

11. Súčasťou práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je garancia toho, aby vo veci rozhodoval nezávislý a nestranný sudca. Ústavná úprava práva na spravodlivý proces zakotvená v čl. 46 ústavy zároveň na druhej strane zaručuje aj právo na to, aby právna vec strany sporu nebola odňatá zákonnému sudcovi, ktorý bol určený podľa zákonných pravidiel príslušnosti súdov (čl. 48 ods. 1 ústavy). Obsahom práva na prerokovanie veci

pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prerokovávanía a rozhodovania sporu pre zaujatosť. Jeho obsahom je len povinnosť súdu prerokovať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia sporu pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 73/97, sp. zn. I. ÚS 27/98, sp. zn. II. ÚS 121/03). V zásade teda platí, že v určitej právnej veci by mal rozhodovať nezávislý a nestranný sudca vecne a miestne príslušného súdu, určený rozvrhom práce príslušného súdu ako tzv. zákonný sudca, ktorý by sa už v ďalšom priebehu konania nemal meniť. Výnimku z ústavnej zásady nezmeniteľnosti zákonného sudcu predstavuje inštitút vylúčenia sudcu z rozhodovania, ktorý zákonom predpokladaným postupom a zo zákonom predpokladaných dôvodov pripúšťa, aby zákonný sudca bol vylúčený z ďalšieho rozhodovania.

12. Z obsahu vznesenej námietky zaujatosti žalovaným (č. l. 137 - 142 spisu) týkajúcej sa korupčného správania sa niektorých sudcov a/alebo označenej rozhodovacej činnosti krajského súdu (pozri bod 1 in fine) nevyplývajú žiadne konkrétne skutočnosti odôvodňujúce pochybnosti o nestrannosti a nezaujatosti predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členiek senátu JUDr. Ivany Jahnovej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej nadriadeného súdu, ktorý bude rozhodovať o vznesenej námietke zaujatosti proti zákonnej sudkyni okresného súdu. Navyše dôvodom na vylúčenie sudcu nemôžu byť ani okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti (§ 49 ods. 3 CSP).

13. Z týchto dôvodov nadriadený súd krajskému súdu rozhodol o nevyhlúčení namietaných sudkýň z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 2NcC/3/2020.

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.